

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення виконавчого комітету
Бердянської міської ради

10 березня 2020 р.
№ 84

**Положення
про організацію торгівлі на ринках міста Бердянська, села Азовського Бердянського району Запорізької області, сіл Нововасилівка, Роза, селища Шовкове м.Бердянськ Запорізької області**

1. Загальні положення

1. Положення про організацію торгівлі на ринках міста Бердянська, села Азовського Бердянського району Запорізької області, сіл Нововасилівка, Роза, селища Шовкове м. Бердянськ Запорізької області (далі - Положення) розроблено відповідно до п. 8 ст. 30 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, з урахуванням Наказу Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України та Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 26.02.2002 № 57/188/84/105, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 22.03.2002 № 288/6576 “Про затвердження Правил торгівлі на ринках”.

2. Положення визначає вимоги щодо функціонування створених в установленому порядку ринків та торговельних рядів усіх форм власності (далі ринки) на території міста Бердянська, села Азовського Бердянського району Запорізької області, сіл Нововасилівка, Роза, селища Шовкове м. Бердянськ Запорізької області, організації на них оптової та роздрібно торгівлі продуктами рослинного і тваринного походження, продовольчими і непродовольчими товарами, худобою, тваринами, кормами тощо, надання послуг, додержання ветеринарних, санітарних, протипожежних вимог, правил безпеки праці на ринках, прав споживачів.

3. Дія Положення поширюється на всіх суб'єктів господарювання, створених на відведених за рішенням Бердянської міської ради земельних ділянках і зареєстрованих в установленому порядку, функціональними обов'язками яких є надання послуг та створення для продавців і покупців належних умов у процесі купівлі-продажу товарів на ринках, а також фізичних і юридичних осіб, які здійснюють торгівлю на ринках.

4. Всі терміни та визначення вживаються у Положенні в значеннях, наведених у нормативно-правових актах.

5. Ринки незалежно від форми власності та організаційно - правової форми керуються у своїй діяльності законодавством України, рішеннями Бердянської міської ради, її виконавчих органів, даним Положенням та іншими нормативними актами.

6. Адміністрація ринку погоджує з виконавчим комітетом Бердянської міської ради режим роботи ринку.

7. Адміністрація ринку в порядку, визначеному законодавством України, погоджує документи щодо діяльності та функціонування ринку з відповідними органами державної влади. Адміністрація ринку виконує функціональне планування території ринку, розміщення приміщень, торговельних місць і об'єктів, кількість і розмір, реконструкцію, реставрацію, технічне переоснащення та капітальний ремонт приміщень, будинків і споруд згідно з проектною документацією, яка затверджена законом.

8. Торгівлю на ринках можуть здійснювати фізичні особи - громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства, суб'єкти підприємницької діяльності, а також

юридичні особи незалежно від форм власності (далі - продавці).

9. Робота ринків не повинна погіршувати санітарний та екологічний стан місцевості й негативно впливати на умови проживання населення.

2. Вимоги до ринків та торгівлі на ринках

1. Види ринків:

- за типом улаштування: криті, павільйонного типу, відкриті та комбіновані (можуть розташовуватись в капітальних спорудах або тимчасових спорудах, виготовлених з полегшених збірних конструкцій та встановлених без улаштування заглибленого фундаменту);

- за часом діяльності: постійно діючі, сезонні, ранкові та вечірні;

- за видами економічної діяльності: оптові, роздрібні, оптово-роздрібні;

- за товарною спеціалізацією: продовольчі (з продажу продовольчих товарів), непродовольчі (з продажу непродовольчих товарів), змішані (з продажу продовольчих та непродовольчих товарів), спеціалізовані (з продажу окремих груп товарів: транспортних засобів та комплектуючих до них, худоби, кормів, живих тварин, птахів, квітів, товарів для полювання та риболовлі, друкованої продукції, господарчих товарів тощо).

2. Вхід на ринки безкоштовний.

3. Територія ринку повинна мати:

- відокремлену та відгороджену від проїжджої частини, житлового та комунального секторів земельну ділянку;

- зручне сполучення громадського транспорту загального користування;

- підходи для вільного доступу громадян;

- не менше двох в'їздів на територію ринку;

- стоянки для транспортних засобів з таким розрахунком, щоб залишалися вільні проїзди до воріт. Ширина воріт повинна бути не менше 4,5 м;

- безпечні для руху громадян входи і виходи;

- штучне освітлення території ринку, автостоянок та під'їздів;

- телефонний зв'язок;

- радіовузол або гучномовець на ринках з кількістю торговельних місць понад 250;

- технічні засоби протипожежного захисту;

- електропостачання, водопостачання, водовідведення;

- туалет для персоналу та відвідувачів;

- достатню кількість урн у зоні торгівлі;

- майданчики облаштовані контейнерами для збирання відходів і сміття, які повинні бути розташовані в господарській зоні ринку на відстані 20 м від місць торгівлі харчовою продукцією. Під час зберігання побутових відходів у контейнерах повинна бути виключена можливість їх загнивання, розкладання, розвіювання та розпилювання.

4. На вході до ринку розміщується вивіска із зазначенням повної назви ринку і його власника, спеціалізації ринку, режиму роботи, графічно виконаний план території з позначенням усіх стаціонарних об'єктів ринку (обов'язково державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи, громадської вбиральні, місця розміщення контрольних ваг), пішохідних і транспортних маршрутів, аварійних виходів.

5. На видному, доступному для огляду місці встановлюється оформлений стенд з розміщенням на ньому копії виписки з Єдиного державного реєстру про реєстрацію ринку як суб'єкта господарювання, цього положення, витягів із Законів України "Про захист прав споживачів" та "Про метрологію та метрологічну діяльність", нормативно-правових актів щодо застосування реєстраторів розрахункових операцій, Ветеринарно-санітарних правил для ринків, тарифів на послуги, що надаються ринком, інформації про адресу і номери телефонів органів, що забезпечують державний захист прав споживачів, здійснюють державний контроль та нагляд за якістю та безпекою товарів, засобів виміральної техніки, місцезнаходження і телефону суб'єкта господарювання, тощо.

8. У разі планового закриття ринку, окремих його приміщень або частин території (для проведення санітарних заходів, ремонту, технічного переобладнання) суб'єкт господарювання повинен не пізніше як за чотирнадцять днів повідомити про це громадян, розмістивши біля

входу до ринку інформацію про порядок роботи ринку, дату та період закриття, й оповістити про це через радіовузол (гучномовець) ринку, засоби масової інформації.

У випадку закриття ринку для виконання екстрених заходів при аварійних та надзвичайних ситуаціях, інформація до відома продавців, покупців та виконавчого комітету Бердянської міської ради доводиться негайно.

9. Для потреб і зручностей продавців і покупців на території ринку або поруч можуть відкриватися магазини, підприємства громадського харчування, побутового обслуговування, телефонного зв'язку тощо.

10. На території відкритого ринку, у критих ринках та павільйонах, де реалізуються продукти рослинного і тваринного походження, повинні бути обладнані спеціалізовані зони з продажу окремих видів продукції: овочів і фруктів, м'яса і битої птиці, яєць, молочних продуктів, риби, меду, олії тощо.

Спеціалізовані зони створюються відповідно до вимог Ветеринарно-санітарних правил для ринків.

10. Реалізація сільгосппродуктів, продовольчих, непродовольчих товарів, живої худоби, птиці, кормів, домашніх тварин, декоративних птахів, акваріумних риб, посадкового матеріалу плодово-ягідних культур, овочевої і квіткової розсади, живих садових квітів, насіння овочевих культур і квітів проводиться на спеціалізованих ринках чи на спеціально виділених рядах (секціях) змішаних ринків з обов'язковим дотриманням санітарно-епідеміологічних вимог.

11. Розташування торговельних місць на ринку, торговельно-технологічного обладнання має бути зручним для здійснення торгівлі, відповідати вимогам санітарних, протипожежних правил та безпечних умов праці, забезпечувати вільний прохід покупців та належну культуру обслуговування.

Робоче місце продавця повинно бути належним чином обладнано (криті або відкриті столи, прилавки), мати площу для викладки і зберігання запасів товарів тощо.

12. Місця для продажу продукції (товарів) з транспортних засобів виділяються на спеціально обладнаних та розмічених майданчиках, що не створює небезпеки для покупців (пішоходів). Продаж продовольчих і непродовольчих товарів здійснюється згідно із затвердженою адміністрацією ринку схемою дислокації торгових місць на ринку.

Використання транспортних стоянок для продажу товарів не допускається.

13. На території ринку пересування транспортних засобів, завіз та вивіз товарів дозволяється лише до початку торгівлі та після її завершення.

14. Спеціалізовані зони, ряди прилавків (столів) та майданчики обладнуються наочними позначеннями про їх призначення. Усі торговельні місця позначаються номерами.

15. При продажу продукції (товарів) фізичними та юридичними особами одне торгове місце дорівнює:

- на прилавках (столах)	0,7 метра погонного
- у контейнерах, кіосках, палатках, павільйонах, на лотках, майданчиках	2,5 квадратних метри
- з транспортних засобів, причепів, візків	7,0 квадратних метрів

3. Послуги, що надаються продавцям на ринку

1. За продаж продукції в павільйонах, з лотків або прилавків продовольчих та непродовольчих товарів продавцем сплачується плата за послуги ринку за тарифами, встановленими адміністрацією ринку відповідно до чинного законодавства.

Використання приміщень або будівель комунальної форми власності для зберігання або торгівлі у випадку, якщо вони не обладнані торговельними місцями (прилавками, столами, контейнерами, кіосками, палатками тощо) здійснюється на умовах оренди комунального майна на підставі рішень сесії Бердянської міської ради. Експлуатаційні витрати відшкодовують орендарі орендодавцю згідно з укладеними договорами.

2. Сплата вартості послуг ринку здійснюється до початку торгівлі (до заняття торговельного місця). Справляння плати за послуги ринку здійснюють касири/контролери ринку із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій відповідно до вимог Закону України „Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг” з видачею касових чеків.

3. Платежі справляються після проведення ветеринарно-санітарної експертизи продукції тваринного та рослинного походження до початку торгівлі. Торгівля без документів, які підтверджують сплату послуг, забороняється. Відповідальність за сплату послуг несуть продавці на ринку та адміністрація ринку відповідно до чинного законодавства України.

4. За видані у тимчасове користування санітарний та спеціальний одяг, торговий інвентар, обладнання вноситься заставна плата, облік цих операцій проводиться із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій. Розмір плати встановлюється адміністрацією ринку і не повинен перевищувати вартості виданих напрокат речей у цінах на момент їх видачі.

5. Заставна плата повертається платнику після повернення у робочому стані взятих напрокат інвентарю, санітарного одягу та інших предметів.

6. У разі втрати взятих у тимчасове користування речей або їх псування продавець відшкодовує суб'єкту господарювання завданий збиток з урахуванням внесеної заставної плати.

4. Обов'язки адміністрації ринку

Адміністрація ринку зобов'язана:

1. Підтримувати територію ринку в належному санітарно-технічному і протипожежному стані.

2. Забезпечувати розвиток матеріально-технічної бази ринку, оснащувати його необхідним обладнанням та інвентарем, засобами вимірювальної техніки.

3. Дотримуватися затвердженого режиму роботи ринку, погодженого з виконавчим комітетом Бердянської міської ради.

4. Забезпечувати продавців на ринку торговельними місцями за профілем торгівлі.

5. На вимогу продавців забезпечувати спецодягом, засобами вимірювальної техніки і торговельним інвентарем, зберігання харчової продукції на складах, у холодильниках та інших приміщеннях ринку відповідно до санітарних норм і правил.

6. Забезпечувати безпечний та безперешкодний рух людей та транспортних засобів, здійснювати контроль за додержанням вимог щодо паркування транспортних засобів.

7. Узгоджувати свою роботу з відповідними органами державної влади щодо попередження та недопущення порушень санітарних норм і правил.

8. Надавати в користування лабораторіям ветеринарно-санітарної експертизи пристосовані службові приміщення.

9. Не допускати до продажу товарів, що заборонені.

10. Створювати належні умови для додержання продавцями правил торгівлі, санітарного і протипожежного стану, правильного використання засобів вимірювальної техніки, інвентарю ринку, підвищення рівня культури торгівлі та безпечних умов праці.

11. Надавати продавцям і покупцям через стенди, місцеві газети, радіо, листівки інформацію щодо вимог цього Положення, Ветеринарно-санітарних правил на ринках, правил протипожежної безпеки, рівня цін.

12. Установити в доступних місцях достатню кількість контрольних ваг з відповідними інформаційними табличками та обов'язково зазначити їх місцезнаходження на графічно виконаному плані території ринку.

13. Здійснювати контроль за використанням продавцями торговельних місць за призначенням.

14. Забезпечувати дотримання продавцями вимог правил торгівлі продовольчими і непродовольчими товарами.

15. Забезпечувати прання санітарного та спеціального одягу, миття та дезінфекцію торговельного інвентарю, обладнання, засобів вимірювальної техніки, що надається продавцям.

16. Проходити періодичну перевірку засобів вимірювальної техніки у встановленому порядку.

17. Мати оформлені належним чином санітарний журнал установленої форми та

Журнал реєстрації перевірок установленого зразка.

18. Забезпечувати вивезення відходів і сміття, а також після закінчення роботи ринку належне прибирання всіх приміщень, торгових об'єктів і торговельних місць ринку.

19. Забезпечувати регулярне проведення спеціальних санітарних заходів за щомісячним графіком: знищення комах, гризунів, шкідників (дезінфекція, дезінсекція, дератизація). Інформація про санітарні дні з прибирання території, приміщень, обладнання та інвентарю вивіщується на видному місці при вході на ринок та в приміщенні адміністрації.

20. Передбачити спеціальні зони і обладнати їх необхідним устаткуванням для примірки покупцями одягу і взуття.

21. Відвести спеціальні місця для продажу товарів, що були в користуванні.

22. Створювати необхідні умови:

- для здійснення контролю за дотриманням цього Положення посадовими особами органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у межах своєї компетенції;

- для здійснення правоохоронними і контролюючими органами діяльності згідно з наданими їм повноваженнями.

23. За угоду купівлі-продажу, укладену на ринку між продавцем і покупцем, адміністрація ринку відповідальності не несе.

24. Забезпечувати дотримання правил пожежної безпеки на ринках.

Директор (керівник) ринку або особа, яка виконує його обов'язки, зобов'язані:

1) забезпечити у торговельних, адміністративних, складських приміщеннях, допоміжних будинках та спорудах і в цілому на території ринку протипожежний режим;

2) організувати розроблення і своєчасне здійснення заходів, спрямованих на забезпечення безпеки людей на випадок виникнення пожежі чи загоряння;

3) забезпечити справність систем оповіщення про пожежу і керування евакуацією людей на випадок пожежі;

4) не допускати до роботи осіб, які не пройшли протипожежного інструктажу;

5) забезпечити ознайомлення з вимогами пожежної безпеки покупців за допомогою плакатів, іншої наочної агітації та через гучномовну радіотрансляційну мережу.

5. Права адміністрації ринку

Адміністрація має право:

1. При наданні продавцям торгових місць на визначений термін укласти з ними письмову угоду (договір), в якій зазначається термін дії угоди, асортимент (вид) товарів, що реалізуються, розташування торгового місця, умови оренди торгового місця, розмір та порядок оплати за оренду майна та оплати експлуатаційних витрат, перелік послуг, які надає ринок, та їх вартість, при наявності виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

2. За окрему плату надавати такі послуги:

- бронювання торговельних місць;

- прокат торговельного інвентарю, обладнання, засобів вимірювальної техніки, санітарного одягу;

- зберігання особистих речей і продукції в камерах схову, на складах і в холодильниках;

- зважування на товарних вагах;

- розрубка м'яса (рубачами м'яса ринку);

- утримання торговельного місця в належному стані;

- інформаційні оголошення рекламного та довідкового характеру;

- забезпечення місцями на автостоянках за наявності їх на ринку.

Тарифи на послуги ринку, що пов'язані із забезпеченням діяльності ринкового господарства, установлюються адміністрацією ринку відповідно до чинного законодавства.

3. Здійснювати протягом дня оперативний контроль за наявністю у продавців необхідних документів.

4. Відмовляти (або призупиняти дію договору) у бронюванні торгового місця у разі систематичного порушення вимог цього Положення, Правил торговельного обслуговування

населення.

5. Особи, винні в порушенні вимог цього Положення, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України.

6. Контроль за дотриманням вимог цього Положення здійснюється посадовими особами органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у межах своєї компетенції в порядку, передбаченому законодавством.

6. Обов'язки продавців, які здійснюють торгівлю на ринках

Продавці зобов'язані:

1. Використовувати торгові місця тільки за призначенням.
2. На торговому місці продавця (юридичної або фізичної особи - підприємця) розмістити інформацію із зазначенням:
  - найменування юридичної особи або прізвища, імені та по-батькові фізичної особи - підприємця;
  - місцезнаходження та номер телефону юридичної особи, фізичної особи - підприємця;
  - прізвища, імені та по-батькові продавця.
3. На торговому місці повинні знаходитися:
  - копія виписки з Єдиного державного реєстру про реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності;
  - копія ліцензії у разі здійснення господарської діяльності, яка підлягає ліцензуванню;
  - копія витягу з реєстру платників єдиного податку;
  - при здійсненні господарської діяльності з використанням найманої праці документ, який підтверджує реєстрацію трудових відносин з суб'єктом господарювання;
  - оформлена особиста медична книжка суб'єкта підприємницької діяльності або найманого працівника;
  - копії документів, що підтверджують якість та безпеку продукції та товарів;
  - у разі реалізації тропічних плодів - копії документів, що підтверджують їх походження та проходження фітосанітарного контролю;
  - висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку в разі продажу продукції тваринного і рослинного походження;
  - документи про сплату послуг ринку;
  - копія угоди про оренду, укладеної з адміністрацією ринку, у разі займання торгового місця на умовах оренди, а на умовах суборенди – копія угоди з суб'єктом підприємницької діяльності.
4. Під час проведення органами контролю або адміністрацією ринку перевірок роботи суб'єктів підприємницької діяльності продавці повинні пред'явити зазначені документи.
5. Сплачувати платежі за послуги ринку.
6. До закінчення торгівлі повинні зберігати документи про сплату платежів, висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи, забороняється передавати їх іншим особам.
7. Дотримуватися вимог законодавства, в тому числі цього Положення, Закону України "Про захист прав споживачів", Правил торгівлі на ринках, затверджених Наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної адміністрації України і Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 26.02.2002 № 57/188/84/105, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.03.2002 № 288/6576, Ветеринарно-санітарних правил для ринків, затверджених Наказом Міністерства сільського господарства і продовольства України, головного державного інспектора ветеринарної медицини України від 04.06.1996 № 23, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 19.06.1996 № 314/1339, Правил роздрібною торгівлі продовольчими товарами, затверджених Наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 11.07.2003 № 185, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23.07.2003 № 628/7949, Правил роздрібною торгівлі непродовольчими товарами, затверджених Наказом Міністерства економіки України від 19.04.2007 № 104, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.11.2007 № 1257/14524, Правил роботи дрібнороздрібною торговельною мережею, затверджених Наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 08.07.1996 № 369,

zareestrovanim v Ministerstvi yustitsii Ukraini 23.07.1996 № 372/1397, Pravil protipozhezhnoi bezpeki, bezpeki ruhu, zatverdzhених Наказом МВС України від 30.12.2014 № 1417, zareestrovanim v Ministerstvi yustitsii Ukraini 05.03.2015 № 252/26697, та інших нормативних документів, які регламентують порядок реалізації тієї або іншої групи товарів.

8. Усі продавці зобов'язані надавати покупцям відомості про товари, не допускати порушення прав споживачів, бути ввічливими, охайно одягненими, відпускати товар упакованим або в тару покупця повною мірою і вагою.

9. На вимогу пред'явити покупцям висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи про відповідність продуктів, що реалізуються, ветеринарно-санітарним нормам.

10. Зразки товарів, що є у продажу, повинні бути виставлені на видному для покупців місці з позначенням ціни на товар.

11. Розрахунки з покупцями за товари, придбані на ринку, здійснювати відповідно до встановленого законодавством порядку.

12. Продавцям забороняється розпивати алкогольні напої на території ринку. Особи в нетверезому стані не допускаються до торгівлі на ринку.

13. На території ринку забороняється куріння тютюнових виробів, крім спеціально відведених для цього місць.

7. Права продавців

1. Права продавців-орендарів торговельних об'єктів встановлюються письмовою угодою з адміністрацією ринку про надання торговельного місця.

2. Продавці мають право вимагати від адміністрації ринку повернення коштів, сплачених за послуги ринку, які не були надані.

8. Права споживачів

Права споживачів визначено Конституцією України, Законом України „Про захист прав споживачів”.

9. Контроль за роботою ринків

1. Контроль за дотриманням цього Положення, вимог та норм, які регламентують торговельну діяльність, здійснюються контролюючими органами, а також посадовими особами органів місцевого самоврядування в межах наданих повноважень.

2. Контролюючі органи проводять перевірки діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють свою діяльність на території ринку, відповідно до чинного законодавства.

За згодою контролюючих органів проведення перевірок роботи суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють свою діяльність на території ринку, відбувається в присутності представників адміністрації ринку.

3. З метою проведення комплексного обстеження ринків з питання дотримання вимог цього Положення розпорядженням міського голови може створюватись робоча комісія.

10. Особливості торгівлі продовольчими товарами

1. Продовольчі товари, які знаходяться в обігу на території ринку, повинні відповідати вимогам законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів.

2. Продаж продовольчих товарів на ринках здійснюється з додержанням Ветеринарно-санітарних правил для ринків, Правил продажу продовольчих товарів, Правил роботи дрібно-роздрібною торговельною мережею, інших нормативно-правових актів, які регулюють торговельну діяльність та захист прав споживачів.

3. Висновок державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку

(експертний висновок, етикетка) щодо якості та безпеки продукції у ветеринарному відношенні є підставою для зайняття продавцем місця на ринку за профілем торгівлі.

Лабораторія ветеринарно-санітарної експертизи в межах повноважень, визначених Положенням про державну лабораторію ветеринарно-санітарної експертизи на ринку, несе відповідальність за правильність проведення експертизи продуктів рослинного та тваринного походження та зобов'язана в повному обсязі забезпечити проведення експертизи всієї продукції рослинного та тваринного походження, яка реалізується на ринку, а також здійснює дієвий контроль з дотримання ветеринарно-санітарних правил при їх продажу.

4. На ринках дозволяється продавати харчові продукти, не заборонені для реалізації.

Такі харчові продукти можна продавати тільки за умови:

1) готові м'ясні вироби і м'ясні напівфабрикати, молоко і молочні продукти, консерви, курячі яйця тощо промислового виробництва при наявності відповідного маркування виробника, що підтверджує належну якість, стан, умови обігу тощо та документів, що підтверджують їх надходження;

2) м'ясо, отримане від забою худоби у власних чи фермерських господарствах, при наявності ветеринарної довідки про передзабійний клінічний стан тварин або ветеринарного свідоцтва (довідки), виданих місцевою установою державної ветеринарної медицини, та висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

3) молоко і молочну продукцію, отриману від власних чи фермерських господарств, при наявності довідки про клінічний огляд тварини і епізоотичний стан місцевості, виданої установою державної ветеринарної медицини за місцем вироблення продукції, особистої медичної книжки продавця, виданої в установленому порядку, та за наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

4) курячі яйця, отримані від власних чи фермерських господарств, при наявності свідоцтва або довідки про клінічний огляд птиці та епізоотичний стан місцевості, виданої місцевою установою державної ветеринарної медицини, та за наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

5) мед, отриманий від власних чи фермерських господарств, при продажу в межах району проживання власника при наявності ветеринарного свідоцтва (довідки) місцевої установи ветеринарної медицини (за межами району - ветеринарно-санітарного паспорта на пасіку) та наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

6) рибу і рибопродукти, інші гідробіоти промислового виробництва - за наявності відповідного маркування виробника, що підтверджує належну якість, стан, умови обігу тощо та документів, що підтверджують їх надходження;

7) картоплю, овочі, фрукти, у тому числі тропічні, ягоди, баштанні культури, сухофрукти, горіхи, сушені гриби - окремо від солінь, квашеної та маринованої плодоовочевої продукції при наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

8) продукцію рослинного походження, яка доставлена для реалізації від власних чи фермерських тепличних господарств і має експертний висновок державної лабораторії ветеринарної медицини за місцем виходу продукції щодо якості та безпеки - ветеринарного контролю (огляду), а за необхідності й лабораторного дослідження;

9) олію (крім промислової розфасовки), дикорослі плоди, ягоди та свіжі гриби - за наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

10) солоно-квашені, мариновані овочі та фрукти - при наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку та дотримання чинних ветеринарно-санітарних вимог при торгівлі;

11) зернові, круп'яні продукти, борошно в чистих мішках або іншій тарі, розміщеній на підставках, стелажах або піддонах, при наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку.

5. Продукція, що підлягає обов'язковій сертифікації, дозволяється до продажу за наявності в документах, згідно з якими вона надійшла, реєстраційних номерів сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання відповідності та/або декларації про відповідність, якщо це встановлено технічним регламентом з підтвердження відповідності на відповідну

продукцію.

6. Продукція тваринного і рослинного походження, що не реалізована протягом робочого дня і яка не зберігалася в холодильних камерах ринків, наступного дня підлягає огляду та органолептичній оцінці спеціалістами державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку, а за потреби - додатковим лабораторним дослідженням.

7. На торгових рядах забороняється реалізація цілих або частини туш парнокопитних та інших копитних тварин, туші свійської птиці, кроликів та малих диких тварин, риби, меду, яєць, молока та молочних продуктів домашнього виробництва. Згідно з основними принципами та вимогами до безпечності та якості харчових продуктів на торгових рядах не може бути організована Державна лабораторія ветеринарно-санітарної експертизи.

8. На ринках забороняється продаж:

- фізичними особами, які не є суб'єктами підприємницької діяльності, хліба і хлібобулочних виробів, алкогольних напоїв та тютюнових виробів;

- кондитерських і кулінарних виробів, напівфабрикатів із м'яса і риби (фарш, котлети, кров'яні та домашні ковбаси, зельць, холодець, ікра рибна тощо), а також консервованих продуктів (овочі, м'ясо, риба, ікра та інші консерви), виготовлених у домашніх умовах;

- готових продуктів тваринного походження промислового виробництва - масла вершкового, сирів, ковбас, копчення тощо без наявності документів, що засвідчують їх якість та безпеку;

- тварин, риб і рослин, занесених до Червоної книги України, дикорослих рослин, у тому числі лікарських, польових квітів;

- тропічних фруктів та овочів без документів, що підтверджують джерело їх придбання та проходження фітосанітарного контролю;

- зернових, круп'яних продуктів, забруднених насінням шкідливих бур'янів;

- риби, інших гідробіонтів непромислового виробництва (походження).

9. Харчовий продукт, який є непридатним для споживання людиною, але не становить безпосередньої загрози (низький ризик) для здоров'я людини, не допускається до реалізації та утилізується власником. Харчовий продукт, який є непридатним для споживання людиною, але становить безпосередню загрозу (високий ризик) для здоров'я людини, підлягає негайному вилученню власником та утилізації або знищенню під контролем державного інспектора відповідно до законодавства.

11. Особливості торгівлі непродовольчими товарами

1. На ринках дозволяється реалізовувати як нові непродовольчі товари, так і ті, що були в користуванні, крім заборонених для продажу. Для продажу товарів, що були в користуванні, відводяться спеціальні місця.

2. Продаж непродовольчих товарів здійснюється з додержанням Правил продажу непродовольчих товарів, санітарних норм і правил, інших нормативно-правових актів, які регламентують торговельну діяльність та захист прав споживачів.

3. Окремі непродовольчі товари реалізуються продавцями на ринках лише у разі дотримання наступних умов:

1) нові товари, які підлягають обов'язковій сертифікації - при наявності в документах, згідно з якими вони надійшли, реєстраційних номерів сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання відповідності та/або декларації про відповідність, якщо це встановлено технічним регламентом з підтвердження відповідності на відповідний товар;

2) предмети гігієни, санітарії, товари побутової хімії, іграшки для немовлят - лише в індивідуальній споживчій тарі із зазначенням на ній необхідної для споживача інформації відповідно до чинного законодавства. На кожній іграшці або індивідуальній споживчій тарі повинна бути зазначена необхідна доступна, достовірна інформація відповідно до вимог Закону України «Про захист прав споживачів». Перевірка іграшок на звук повинна проводитися за допомогою повітродувного устаткування;

3) косметично-парфумерні вироби - при додержанні температурних режимів у місцях, не доступних попаданню прямих сонячних променів;

4) побутові газові прилади, що були в користуванні (газові плити, газові котли, газові

колонки тощо) - при наявності документів, що підтверджують їх придатність до подальшої експлуатації і які видані відповідними службами газового господарства;

5) транспортні засоби (автомобілі, автобуси, мотоцикли всіх типів і моделей, самохідні машини, причепа, напівпричепа, мотоколяски і до них складові частини, що мають ідентифікаційні номери) - за наявності спеціально виділеного для них місця або створення спеціального ринку;

6) меблі, одяг та головні убори з натурального хутра, електропобутові та телерадіотовари - при розміщенні в приміщеннях, пристосованих для торгівлі цими товарами. В експлуатаційних документах (інструкції з експлуатації, паспорті, етикетці, гарантійному талоні) нової побутової техніки продавцем обов'язково робиться відмітка про продаж;

7) шкури цінних порід звірів, одяг та головні убори з них - відповідного їх маркування та наявності документів, що підтверджують законність їх придбання;

8) примірники аудіовізуальних творів і фонограм - через спеціалізовані підприємства торгівлі, спеціалізовані відділи (секції) підприємств з універсальним асортиментом товарів;

9) ювелірні та інші вироби з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння - за наявності ліцензії;

10) пестициди та агрохімікати - за наявності ліцензії;

11) ліки, лікарські рослини - за наявності ліцензії.

4. Спеціальні зони повинні бути обладнані необхідним устаткуванням для примірки покупцями одягу і взуття.

5. На ринках з продажу непродовольчих товарів дозволяється здійснювати торгівлю продовольчими товарами з додержанням вимог законодавства та Правил продажу продовольчих товарів.

6. На ринку забороняється продавати:

- вогнепальну, газову, пневматичну, холодну зброю, бойові припаси та спеціальні засоби самооборони;

- готове армійське спорядження, а також тканини, які використовуються для його виробництва, інші товари військового асортименту, формене обмундирування;

- білизну зі штампом організацій і підприємств;

- наркотичні засоби;

- паливо для транспортних засобів, гас, мазут;

- балони із скрапленим газом;

- вироби піротехнічні побутові та вибухові засоби;

- порнографічні видання;

- заборонені знаряддя добування тварин.

Начальник управління
економічного розвитку

Юлія ОРЛОВА